INTRODVCTIO
AD
LINGVAM EBRÆAM,
BREVISSIMA.

Præcipua duntaxat ejus documenta, eaque ex Optimis Grammaticis collecta, complectens.

Ad eorum Gratiam,

Quibus est in votis viâ, (quàm fieri possit) citissimâ, simulque Magistri vocalis auxilio, in Sacratissimi textûs V. T. originalis Oraculum propriis oculis intellectuque tandem suo penetrare.

Operâ & industriâ SAMUELIS IERÜVORTHI, Philo-Ebræi.

OXONIÆ,

Impressa impensis Authoris, per H. HALL, Academiæ hujus Typographum, & venundantur in Officinâ G. WEBB, Bibliopolæ.

M. DC. L.

IVVENTVTI
ACADEMIÆ HVIVS INCLYTÆ verè generosæ, linguæ Sanctæ Ebraicæ Studiosæ, &c.

PAranesim hìc ullam quâ animos vestros, Vos Almæ hujus, meæ quoque olim, Matris Filii generosi, ad Donum hoc eximium ambiendum excitem, me præmittere, sicut domicilio parvo amplum non congruit vestibulum, ita neque quicquam vobis opus esse arbitror: cupere enim neutiquam potestis quod non priùs verè utile imo etiam apprimè necessarium judicâstis. Solummodò adminiculis ad ejus studium aurâ secundâ capessendum videmini mihi indigere duobus, Systemate oculari (quàm fieri possit) brevissimo & Instructore vocali satis ad docendum alios dextro, qui viva voce non tantùm obscuritates brevitati affectatæ plurimùm connatas illustret, sed etiam dispendium quod omne compendium plus minusve admittit, reparet. Quorum equidem neutro benè carere queat, quicunque negotiis jam aliis multis occupatus, exiguo tamen temporis spatio hunc porro thesaurum (adeptu non prorsus facilem) cæteris mentis suæ dotibus accumulare concupiscit. En ideo vobis prius saltem ad manum præstò est, Introductio sequens. Cui si alterum etiam adjicere

 quis

quis voluerit, ne dubitetis, quin, Luminum Patre cæpi
& industriæ tum Magistri tum Discipuli aspirante, s
(maximùm) septimanis, nec nisi horis indiès duab
huic provinciæ deditis, ad facultatem tantam quodv
vel mediocre ingenium perducetur, ut posteà ipse solu
Lexico duntaxat Grammaticâque perfectâ aliquâ sub
inde consultis, per V. Instrumenti primitivi pelagus sin
cortice (ut loquimur) natabit. Munusculum deniqu
hoc primum à me publico bono oblatum si candidè acci-
piatur humanitérque Author tractetur, animabitu
porrò in posterum, Providentiâ dante, ad Grammatica
plenam unà cum Scholiis capiti cuique, ubi opus erit, ad-
jectis, quæ adhuc est sub calamo, finiendam pergere, fi-
nitamque in lucem emittere. Vos interim omnes, Ebrai-
carum literarum amici, valete, studiaque vestra hones
& pia mercibus Ecclesiæ vel Reipublicæ commodis re-
fertim onusta, plenis velis exoptatum portum, Dei glo-
riam, vestrámque ipsorum salutem & aliorum, attin-
gant. Quod ab Opt^o. Max^o. obnixè precatur

Emolumento vestro inservire
paratissimus,

SAMUELES JERUVORTHUS.

IN

INTRODVCTIONIS AD LINGVAM EBRÆAM.

Cap. I. *De Literis & Punctis.*

SCripturæ Ebraicæ lectio est à dextra ad sinistram. Elementaq; Literæ sunt & Puncta.

Literæ, id est, Consonæ XXII. quarum sequuntur figuræ nomina & in sonando potestas.

	א	Aleph	*spiritus lenis.*
	ב	Beth	bh } *id est* b } *remissius prolatum.*
	ג	Gimel	gh } *id est* g } *remissius prolatum.*
	ד	Daleth	dh } *id est* d } *remissius prolatum.*
	ה	He	h *Latinum.*
	ו	Vav	v *consona semper.*
	ז	Zajin	z
	ח	Heth	h *palato illisum, quasi* hh.
	ט	Teth	t
	י	Jod	j *consonans semper.*
Finales ך	כ	Chaph	ch *Latinum.*
	ל	Lamed	l
ם	מ	Mem	m

ן	נ	Nun	n	
	ס	Samech	ſ	*exile, ut in Salus.*
	ע	Ajin		*ſonus quidem è gutture per na-*
ף	פ	Phe	ph	*res deductus, calamo n-*
ץ	צ	Tſade	tſ	*bis inexpreſſibilis.*
	ק	Koph	k	
	ר	Reſh	r	
	שׁ	Shin	ſh'	*Anglic. at* שׂ ſ.
	ת	Thav.	th	*Latinum.*

E quibus, literæ אהוי, quæ vulgo literæ *Ehevi* dicuntur, aliquando quieſcunt, hoc eſt, ſilent ſeu non leguntur, neceſſariò licèt ſcripta: quoties verò ſic fiunt, oſtendetur infrà. Contrà, litera ſonans hìc litera Mobilis dicitur.

Puncta ſunt aut Vocales aut (quæ vocantur) puncta Servilia.

Vocales X. quarum cum literis ſitum hic oſtendit א.

Breves V.			*Totq; Longæ.*		
אַ	Pathah	a	אָ	Kamets	a
אֶ	Segol	e	אֵ	Tſere	e
אִ	Hirik *minus*	i	אִי	Hirik *majus*	i
אָ	Kamets *breve*	o	אוֹ	Holem	o
אֻ	Kibbuts	u	אוּ	Shurek	u
quæ ſonant ut in Sannio, Penna, Littus, Mollis, Curro.			*quæ ſonant ut in Sano, Penus, Lites, Moles, Curo.*		

Ubi nota, quod ſola puncta ſunt vocales, literæq; ' & ו tribus ultimis longis adſcriptæ ſunt qui-

eſcentes,

scentes & ad discretionem duntaxat iis accedunt: unde duo priora, hirik plenum & holem plenum vocantur.

Utrumque tamen persæpe sine litera ista sua quiescente pingitur, אִ i & אֹ o, adeoq; ut hirik magis sic scriptum figurâ non differat à minore: atque tunc hirik & holem purum seu defectivum appellatur.

Contrà, interdum (.) ' adscripto, fit plenum, ut אִי

A ו porro ו sæpe excidit: unde tunc ei (.) succedit vicarium longumq; sonat.

Quando veró (.) & (.) pur. sunt brevia, illud o, hoc i, ex puncto sequente cerni infrà ostendetur. Ante veró puncta alia quàm quæ regulis istis duabus notantur, sunt semper longa, a & i.

Puncta Servilia sunt quæ accidentibus literarum quibusdam signandis serviunt. Atque hæc, præter literæ ש punctulum discretivum jam suprà visum, sunt VIII°. è quibus, Primaria, III^a.

1. Punctum geminum sub litera erectum אְ: quod dicitur *Sbva*, estq; literæ mobilis vocali carentis cum alia ad eandem vocalem connexio: syllabam semper vel inchoans, ut פְּרִי *pri*, vel terminans, ut לֵךְ *lech*.

2. Punctum medium in ulla mutarum VI. aspiratarum vulgo *Bgad-cphath* dictarum בגד־כפת sive initio dictionis, seu post (.) terminale, vocatur *Dagesh* Lene, literas istas, aspiratione earum abjectâ,

attenuans

attenuans ſeu ex aſpiratis faciens tenues, *b,g,d,c,*

3. Idem vero punctam in litera quavis, excep[to] ה, tam *Bgad-cphath* quàm alia, poſt vocalem, dicit[ur] *Dageſh* Forte, literamque ſuam duas ad ſyllabas g[e]minat, ſeu geminam ſonandam indicat: ut סִבּוּ *ſ[ib]-bu* אִתּוֹ *it-to* compendii cauſa ſic ſcripta pro סִבְבוּ אִתְּתוֹ. Unde apparet, quod diligentèr notandu[m] venit, eſſe (.) terminale in dageſh hoc incluſum adeo ut literæ *Bgad-cphath* ſic geminatæ pars prio[r] quæ latet, aſpirata ſonanda eſt, poſterior verò ex[-] preſſa tenuis, ut סִפִּים *ſiph-pim*, אַתָּה *ath-ta*.

His hactenus punctis priùs explicatis, quod ſu[-] prà ſuit promiſſum, oſtendi queat, quòd ſci. (.) (.) ante (.) vel dageſh, accentu (hâc virgulâ אֽ) no[n] interjecto, ſunt brevia, o & i: ut חָכְמָה *hoch-ma* רָנּוּ *ron-nu*, ſic דִּבְרֵי *dib-re*, & (quod ſupra fuit) אִתּוֹ *it to*.

Cœtera V. puncta ſervilia cuncta dicuntur ſhva[-] tis vicaria, utpote ejus loco poſita. E quibus, III ſunt è (.) ſibi (-) (.) aut (.) br. aſſumente facta & puncta Rapta vocantur, eò quòd rapidè quaſi profe[-] runtur: ſcil.

4. אֲ Pathah }   { a } *breviſſim. ut* a *in Ame-*
5. אֱ Segol } *Raptum* { e } *re*, e *in Viderim*, o *in*
6. אֳ Kamets }   { o } *Tempore.*

Quæ puncta rapta, quibus obtinent ſub literis & ob quam cau[-] ſam, docebitur Cap. II°.

Atque hic venit altera regula ſuprà promiſſa, quæ ſpecialiter ad (.) br. porrò dignoſcendum per[-] tinet:

pertinet: quòd nempe, (ָ) ante (ֲ) seu ante aliud (ָ) br. ex (ֲ) in flexione descendens, est item breve: ut הָאֹכֶל *hoo-chal*, הָאָכְלוֹ *ho-och-lu*. Sed quando (ָ) br. sic ex (ֲ) venit, sciri nequit, donec ad locum flexiones in posterum perventum fuerit.

7. Punctum in הּ dictionem finiente, dicitur *Maphpik*: estque ejus tunc mobilis symbolum: ut תָּמָהּ *tamah*, quod sine maphpik esset תָּמָה, *tama*, ה quiescente.

8. (ַ) sub הּ ח aut ע dictionem quoque finiente, vocatur *Pathah* Furtivum: estq; item, sicut (ֲ) a brevissim. sed id ante suam literam, meliùs ut pronuncietur, sonans: ut רוּחַ *ruah* non *ruha*, & יֹדֵעַ *jodeaע* non *jodeעa*.

De literis nunc *Ehevi* regula, suprà huc rejecta, dari queat, viz. quòd nullimodo puncto affectæ seu notatæ, in vocali prævia (cui in syllaba accensentur) quiescunt: ut מְלָאכֶת *mla-cheth*, גָּלָה *gala*, טוּרֶיךָ *tu-rè-cha*.

Punctis denique annumerari solet etiam Accentus, de quo dicendi proprius quidem locus est, Cap. III. Hìc tamen interea, quia ejus mentio aliquoties necessariò facienda erit in Capite nunc proximo, ideo sciatur, Virgulam erectam א֥ sive in dictione unicam sive ultimam esse accentum acutum.

Cap.

CAP. II. *De Syllaba.*

SYllaba hìc haud incipit nisi à consona: ut בְּ גִי *gi*, דֹ *do*, non *eb*, *ig*, *od*.

Vocalis autem omnis, non sequente (.) nec d gesh, syllabam absolvit: ut שָׁלִישִׁי *sha-li shé*, מוֹרֶה *Mo-re*, בַּיִת *bá-jith*, בֶּגֶד *bé ged*, רָחַץ *ru-hats*. N minùs longa ab accentu acuto immunis, etiam an (.), quod ideo est initiale, h. e. syllabam sequente necessario inchoat, ut אֱלֹהָי *e-lohá*, פּוֹקְדִים *p kdim*.

Brevis contrà vocalis ad se literam sequente per (.) vel dagesh attrahit; ut מַלְכּוֹ *mal-chó*, שֶׁ *shel-li*, itemque longa cum accentu acuto, ut בֹּ *bósh-nu*, חֶמְדָּה *hém-da*. Unde (:) tum post voc lem brevem tum post longam accentu acuto fulta est terminale, i. e. syllabam finit, ut in iisdem exen plis apparet.

Holem purum ac ש punctulum concurrentia scriptione in unum coëunt utriusque simul præsta officium: in dextro nempe denticulo, quoties li tera præcedens aliud nullum punctum sortitur, u מֹשֶׁה *Mo-shé*; contrà in sinistro, ש ipso punctu aliud non habente, ut שֹׂנֵא *so-ne*.

Idem porro holem aliquando à dextro ו mobi lis latere perperam ponitur, cum post illud est le gendum: quoties scil: litera præcedens jam ali ud de suo punctum obtinet; ut עֹוֹן *a-von* pro עָוֹן.

Litera

Litera initio syllabæ shvata, præsertim quæ ægrè est nobis cum sequente jungibilis, tanquam in brevissimo desinens sonare videtur, unde ejus (.) Mobile vulgo vocatur: quod tamen syllabam non constituit, ut פְּתוֹר quasi *Pethor*[monosyllabum] genuinè vero scribendum *Pthor*. Ante gutturalem tamen, i. e, אהחע necessariò calamo etiam exprimitur, ne aliter gutturalis litera deperderetur aut confunderetur; ut בְּאֵרָה *bee.ra*, טְהוֹרִים *teho-rim*, quæ si absque e isto scriberentur *bera thorim* putarentur esse Ebraice בְּרָה, תֹּרִים prioris vocis א protinus amisso, & posterioris טְה quasi in ח contractis.

Sic neque syllabam faciunt shvatis vicaria, puncta rapta aut (.) furtivum, sed literam suam, similiter ut (.), cum alia eidem vocali connectunt: ut אֲדָמָה *Ada-ma*, בְּהֵמַת *behe-math* [dissyllaba] עֳנִי *oni*, אֱלוֹהַּ *Eloah*. [monosyllaba.]

Duo simul (. .) in vocis medio venientia diversas ad syllabas relegantur, hoc est, prius est terminale, alterum initiale: ut אַדְבְאֵל *Ad-beel*. Unde sicut (.) in dagesh inclusum est terminale, sic pariter sub eo expressum est initiale; ut פִּקְדוּ *pik-kdu*.

Unica literâ mobili dictionem terminante, solâ ך exceptâ, est ei suum (.) subintellectum, hoc est, calamo quidem omissum, potestate tamen manens: ut אָדָם *Adam*, non אָדָםְ.

Atque hìc ו nisi post holem aut cum shurek, item י nisi post (..) aut (.) manent mobiles: ut צָו *tsav*,

עָשׂוּי

עֵשָׂו *Esav*, כִּסְלֵו *Cislev*, פִּיו *piv*, sic שֵׁשַׁי *Shes*[...]
אֲדֹנָי *Adonaj*, גּוֹי *goi*, תָּלוּי *talui*. Quæ exem[...]
similiaque vulgo quidem per dipthongos [...]
guntur, ut *Esau*, *Cisleu*, *Adonai*, &c. sed perpera[...]
litera enim mobilis, qualis utraque hæc, ו & י, [...]
ab omnibus agnoscitur, semper est consona, nu[...]
quam vocalescens; nec vocalis unquam aut (.) si[...]
expressum sive subintellectum habere potest, a[...]
aliter quàm suo ipsius puncto notari.

Binarum verò simul consonarum dictionem te[...]
minantium utrumque (.) exprimitur: ut קֹשְׁטְ *kosh*[...]
אַרְדְּ *Ard*. Sed si prior sit הח aut ע, habet (-) fu[...]
tivum: ut יַחַד *jiahd*, שָׁמַעַתְּ *shamaaYt*. Atque h[...]
hactenus lectionem edocentes regulæ fuère.

Hæ nunc sequentes sunt Flexionis generales[...]
quarum nempe in quavis ferè vocis aliunde forma[...]
tione, suis in posterùm locis specialiter edocend[...]
perfrequens erit usus; firmissimè ergo in memori[...]
habendæ.

1. Literæ אהוי crebro inter se commutantur[...]
nec non è quiescentibus interdum fiunt mobiles &
contrà.

2. E vocalibus quoque quæ sunt affines, h. e.
aliæ aliis sono proximæ, invicem permutantur. Bre[...]
ves scil. (-) (.) & (.), item (,) & (,). Longæ si[...]
militer, (.) & (. .), ו & ו, rariùsque (.) & (.).

Quarum duarum regularum exempla, ne hic
longum fiat, relinquuntur posthâc observanda.

3. Literæ אחע in dictione penacutâ penultimæ,

pro

pro (ֶ) ſub ſe vel utrinque latiore puncto (ַ) lætantur: ut תָּאַר נַחַל טַעַר pro תְּאַר נְחַל טְעַר. Sic etiam החע ultimæ idem ante ſe poſcunt: וַתְּנַחֲנֵ בָּה יִשַׁע.

4. Sicut vocali detractâ, ei (ְ) ſuccedat neceſſe eſt, quia literæ omnis vocali carentis punctum eſt (ְ). Sic item duobus (ְ) ſyllabæ initio ex analogiâ occurrentibus, id eſt, vel vocali poſt (ְ) ejuſdem ſyllabæ detractâ, vel literâ unà ſhvatâ alteri præpoſitâ, prius in (ִ) br. tranſit: ut דִּבְרֵי à דְּבָרִים pro דְּבְרֵי quod legi non poteſt, aut etiam in (ַ) vel (ֶ) præſertim ſub literis gutturis אהחע ut אֶפְקֹד עַבְדֵי &c.

5. Sequens quoque (ְ) ſub ' ſæpiùs tollitur: ut בִּימֵי וַיְסַר pro בִּימֵי וַיְּסַר quæ priùs pro בְּיְמֵי וַיְיַסַר.

6. Dictæ gutturis literæ, ſyllabam inchoantes ſemper ſibi pro (ְ) ſimplice, quo ibi moveri nequeunt, punctum aliquod raptum ſubjiciunt: ut אֲבַדּוֹן &c. Interdum item eam terminantes idem, clariùs ut audiantur, accipiunt: ut נֶהֶלַךְ &c. Raró etiam literæ aliæ, ſed irregulariter prorſus & ulla ſine neceſſitate, (ֲ) & (ֳ) admittunt: ut רְבָבוֹת קָסֳמִי.

7. Shva vocalem antecedentem (accentu privatam) corripit, idque non expreſſum modò, ut כָּרְמִם כָּרְמְךָ, ſed etiam in dageſh incluſum, ut אֲרָם אֲרַמִּים & in fine dictionis ſubintellectum: ut וַיֵּשֶׁב à יֵשֵׁב.

Puncta rapta ante ſe plerumque gaudent puncto affini, hoc eſt, vocali ſua ſimplice, maxime ſi præire debuiſſet.

debuiſſet (.) vel punctum ex (.) deſcendens: מהלך חחביא האכל Sed eadem, ſequente alio alteram ſui partem abdicant, vel vocalem, ut לבים חחבאתה vel (.) ut האכלו.

Literæ gutturis atque ר ſunt indageſhabil Unde, dageſh affectæ, id eſt, ex analogia dageſſ dæ, hæc ſemper, illæ ſæpiùs id vocali ante ſe pr ductâ compenſant: ut באר עריץ pro באר עריץ &c. Alitèr, gutturales illud abſorbent, id eſt, co penſatione nullâ factâ, vocalem ante ſe brevem m nere ſinunt: בער להט הקיץ.

Ob euphoniam denique dageſh nonnunquam ſubjecto (.) excidit: ut ישאו pro ישאו: & co trà, ubi non debuit, aſſumitur: ut מקדש p מקדש.

Cap. III. *De Accentu ac Notatione.*

Virgula erecta א (aliave, quæ in Bibliis mul plex eſt, figurula quævis) vocali in dictio ultimæ vel penultimæ adjecta, eſt Accentus acut ſyllabam, ſicut (ʹ) apud Græcos Latinoſque, el vant: ut דבר [vox acuta] כרם [penacuta.]

Accentu ad ulteriorem ſyllabam ponè adven tiam deſcendente, penultimum (.) ut item (..) p ante (.) plerumque tollitur: ut דבר דברים, הבין הבינו, לבב לבבי, יכלתם &c.

Dictum accentum interdum ſemel rariuſq; b

praw

præit euphonica quædam ſyllabæ ſuſpenſio, eâdem virgulâ אָ notata, quæ tunc *Metheg*, id eſt, fræ-num, dicitur: ut תֵּלְדִי *te-ldi*, מְמֻהָרוֹת *mem-moho-rath*.

Unde, (ָ) & (ֵ) cum metheg ante (ְ) ſunt longa ſyllabamque abſolvunt, adeo ut (ְ) illud ſequens eſt initiale: ut פָּקְדָה *pa-kda*, יִרְאוּ *ji-reü*, pro יִרְאוּ. Nec non (ַ) cum metheg ante dageſh juxta Cap. II. exciſum ſyllabam quoque abſolvit, & ſequens (ְ) ſyllabam aliam inchoat: ut הַמְכַסֶּה *ham-mchaſſe* pro הַמְּכַסֶּה.

Notationem quod attinet: Vox Primitiva, hic Radix dicta, è tribus plurimùm conſtat literis: ut אָטָד *rubus caninus*, הוּא *ille*, פָּקַד *viſitavit*, נֶגֶד *co-ram*: rariùs è paucioribus pluribuſve; quæ ſi qua-tuor fuerint, vox Quadrata vocatur.

Literæ hæ XI in אֵיתָן מֹשֶׁה וְכָלֵב, ordine Al-phabetico, אבהויכלמנשת, aliquando ſunt Serviles, hoc eſt, radici vel ad ejus in flexione accidentia (nu-merum pluralem, genus fœmineum, conjugatio-nem, perſonas, tempus) formanda, vel ut particulæ orationis ei conſignificantes, (pronomen, adverbi-um, præpoſitio, conjunctio copulativa) antè, ponè vel utrinque ſimul adventitiæ. Aliter enim eædem ſunt Radicales: quales cœteræ XI. ſemper; quas hìc item exprimere non eſt neceſſe, cognitis enim prioribus illis, hæ poſteriores quæ ſint, neſcire ne-mo queat.

Vocis haud puræ, id eſt, ſolis radicalibus literis

 contentæ,

contentæ, flexio fit adjectâ unâ pluribusve è literis servilibus VII. in voce הֶאֱמַנְתִּיו comprehensis, ideoque *Heemantivis* rite appellandis: ut אַכְזָב à radice כָּזָב, הֶאֱמִין ab אָמֵן, צְדָקָה à צֶדֶק, שֻׁלְחָן à שָׁלַח, אַזְכָּרָה à זָכַר, מֶמְשָׁלָה à מָשַׁל.

Literis heemantivis præpositis gutturalis prima shvata, pro (.) sæpissime (-) aut (..), & pro (,) semper (,) br. substernit, suo interim (,) vel simplici manente vel puncto rapto affini facto, prout usus aut euphonia potius dictaverit: ut אֱמַן יְהַלֵּךְ תְּהַדַּר יַחֲלְמוּ מְעֻמָּר pro אֱמַן יְהַלֵּךְ תְּהַדֵּר יַחְלְמוּ מְעֻמָּר.

Voci defectè flexæ quæ radicalis deest litera, vel est prima י aut נ, ut רַע à יָרַע, שַׂג à נָשַׂג, aut rarissimè א, ut יֹמְרוּ ex אָמַר *Psal.* 139. 19. Media quiescens ו vel י, aut litera repetita, ut זָר à זוּר, מִן à מִין, עֹז à עָזַז: vel denique ultima ה aut rarissimè א, ut עַל à עָלָה, מִמְּרֵה à גָּמָא. Parcius porrò media sola restat, primâ scil. נ & ultimâ ה simul excisis. מִקְרֶה à נִקְרָה, יֵט à נָטָה.

Primas י & נ regulariter (.) affectas præposita heemantiva quævis frequentiùs mutat, י quidem non ante צ in ו, ut מוֹדָע pro מִידָע: eandem verò ante צ, itemque primam נ, in dagesh: ut נִצָּב יִגַּשׁ pro נִיצָב יִנְגַּשׁ.

Vocem mediâ ו aut י privatam Grammatici accuratiores Monosyllabum Simplex, repetitâ verò mutilam Monosyllabum Geminatum nuncupant. Quorũ prius longâ sæpiùs gaudet vocali: ut קָן & ...

(jam

(jam suprâ adducta.) Alterum à tergo auctum in ultima sua accipit dagesh: ut עַזָּה עַז à עָזַז. Atque his utriusque sortis monosyllabis præposita litera heemantiva, accentu continuò sequente, habet longam vocalem, ut יָבִן הֵסֵב מָקוֹם &c.

Ultimam literam ה sive radicalem seu heemantivam quodvis augmentum servile ponè factum (ni eam in י aut ת mutet) unà cum vocali ei præmissâ extrudit; unde penultimum (.) & (..) pur. ante (.) permanent: ut יָרִי יָרָה קָצִים קָצָה, מֵאוֹת כֵּאָה גָּלוּ גָּלָה.

Literæ insuper V. אֵהוֹיָן, nonnunquam sunt merè Paragogicæ. E quibus, ה omnib. vocum generibus adjicitur, sibi ferè (.) præmittens, ut רְחָמָה אָזְנָה חוּשָׁה פִּקְדָה pro אָזַן חוּשׁ פְּקוֹד רָחֵם; rarò (..) ut יְרֵשָׁה צֵנָה.

Compositio denique haud rarò voces simplices valdè mutilat: ut שְׁמוּאֵל ex מִן שָׁאַל & אֵל, &c. At vox composita Ebræis, præter nomina propria & præpositiones, non est perfrequens.

Cap. IV. *De Voce Declinabili, & speciatìm de Nomine.*

HAud nomini solùm sed Verbo etiam est hìc Genus; idque duntaxat triplex, Masc. Fœm. & Com.

A Masc. sing. tum nominis tum Participii, sicut

quoq; 3ª personæ Præteritorum Verbi, suum fit fœmininum, subjuncto ָה ; ut טוֹב m. טוֹבָה f. sic פָּקַד פָּקְדָה & בָּנָה בָּן. At 1ª persona tum in Pronomine tum Verbo semper est gen. com. ut ibi videbitur.

Privatim verò ad Nomen quod attinet: Numerus in eo est interdum etiam Dualis, quo scil. res geminæ binæve significantur; isque constanter exit in ַיִם ; ut יָד *manus* Dual. יָדַיִם *manus* ambæ.

In Genere ex significatione cernendo, Ventorum Propria hîc sunt fœminea: ut צָפוֹן f. *Boreas*. Qualia item sunt sæpiùs geminorum membrorum appellativa: ut אֹזֶן f. *auris*. Nominum verò arborum genus ex sua terminatione seu Declinatione (in Cap. V. & VI.) est discendum. Animalium denique nomina (utriusque sexûs) sunt communia; ut שֶׂה c. *pecus*, בְּהֵמָה c. *bestia*, דֹּב c. *ursus & sa*.

Casus autem quovis in numero non sunt hîc nisi duo; Rectus, quo nomen in oratione cadit absolutum, h. e. extra alîus proximè post se nominis regimen; & Obliquus unicus; quo nomen cum alio simpliciter sequente venit constructum. Atque hic a Recto suo est flexus puncti alicujus aut alterius variatione.

Sing. tamen Obliquus in quibusdam duntaxat nominum formis obtinet. Nominis nempe acuti dagesh non affecti nec monosyllabi geminati non

modò

modò penultim. (ָ) aut (ֵ) purum ante (ָ) detrahitur, sed etiam ultim. (ָ) corripitur: ut דָּבָר Obliquo דְּבַר, sic לֵבָב לְבַב & יָד יַד, &c.

Dualis finem ַיִם Obliquus suus contrahit in ֵי, præcedente porrò (ָ) detracto: ut יָדַיִם obl. יְדֵי.

Est denique Declinatio tantùm duplex: ordine sequens.

Cap. V. *De Iª Nominum Declinatione.*

PRior Declinatio est Masculinorum, quovismodo nempe, præterquam in ָה & ת heemantivo terminatorum: ut בָּא אָב הֶרֶג גְּדִיד עָלֶה, &c.

Generis ANOMALIA. Numeralia tamen cardinalia à tribus ad decem hìc sunt fœminea; ut שָׁלשׁ f. *tres*, &c. qualia item in substantivis sunt גַּיְא חֶרֶב יָתֵד גַּבַּת. Communia quoque מַחֲנֶה רוּחַ. Et utriusque sortis quædam alia, ex eorum adjectivis verbisve in Syntaxi appositis facilè à studioso ipso legente observanda.

In obliquo sing. (ָ) ultimum finitorum א retinetur: ut צָבָא צְבָא.

(ֵ) Porrò ultimum post (ָ) non finitorum א fit (ַ) ut זָקֵן זְקַן.

(ֶ) Quoque ultimum ante י fit (ֵ) ut חֶי חֵי.

(ֶ) Ultimum finita א aut ה producunt: ut מַחֲבֶא מַחֲבֵא, שָׂדֶה שְׂדֵה.

Penacuta cum (ָ) & (ֵ) sub ו, ea contrahunt in ו: ut

מֵ֫רְת מֵרֵת Similiterque cum (.) & (.) sub ', in (
ut בֵּ֫רְת בֵּירֵת.

Cœteris cum punctis nomina sing. ferè sunt Ap
tôta i. casu invariata.

Rectus pluralis flectitur addito ים ; ut טוּר plur.
טוּרִים.

Ubi porro, penultimum (,) aut (..) pur. nomini
acuti haud dagesh affecti, non monosyllabi gemi
nati, nec ה finiti, detrahitur; ut דָּבָר דְּבָרִים
עֵנָב עֲנָבִים. Penultim. quoque (..) tollunt finita
ut שֵׁנִי שְׁנִים; monosyllaba simplicia & geminata
ut מֵסַב מְסִבִּים, מָקוֹם מְקוֹמִים; nomina cum
ultimo ו, ut אָבוּס אֲבוּסִים.

Ultimum quoque (..) non præcedente (,) nisi
quadratis & monosyllabis non geminatis, aufugit
ut כּוֹרֵם כּוֹרְמִים.

Finita ' id sæpiùs abjiciunt; ut יְהוּדִי יְהוּדִים
quandoque assumpto dagesh, retinent; ut (quo
jam antè) שְׁנִיִּם, & sine dagesh, ut אֲרָיִים.

Dagesh quoque in ultima post (,) ו aut ו nonnul
adsciscunt nomina integra ponè pura; ut אוֹפָן
חָרוּל חֲרֻלִּים, עֵירֹם עֵירֻמִּים, אוֹפַנִּים.

Penacuta cum ultimo (..) sub media non ו, a
cum (.) vicario, penultimo puncto sublato, u
mum in (,) producunt; ut מֶלֶךְ מְלָכִים, סֵפֶר סְפָרִים
בַּעַל בְּעָלִים, זֶרַע זְרָעִים, נֵצַח נְצָחִים; at pen
tim. ו sæpiùs a (..) tollitur; ut קֹדֶשׁ קָדָשִׁים.

Cum ו verò aut ' media, pluralem formant m
quam a sing obliquo; ut מָוֶת מוֹתִים, זַיִת זֵיתִים

exc

excipe בַּיִת unde בָּתִּים cum (ָ) longo punctoque in ת duntaxat Elliptico, ' nempe ante se elisæ indice, pro בֵּיתִים ; & tria primi generis penacuta imitantia, עַיִר חַיִל & תַּיִשׁ, ut חֲיָלִים, &c.

Numeralium cardinalium à tribus ad decem forma pluralis sub genere communi denarios significat; ut שְׁלֹשִׁים *triginta*, &c. at עֶשְׂרִים *viginti*.

Dualis, solo fine excepto, flectitur ut pluralis. Quorundam tamen penacutorum contractè formatur; ut בֶּרֶךְ בִּרְכַּיִם, אֹזֶן אָזְנַיִם pro אֻזְנַיִם, בִּרְכַּיִם &c.

Obliquus denique pluralis ִים perinde contrahit ac ַיִם dualis; ut טוּרִים טוּרֵי. Ubi porro obtinet etiam altera præcedentis (ָ) & (ְ) detractio; ut כֵּלִים כְּלֵי, זְקֵנִים זִקְנֵי, דְּבָרִים דִּבְרֵי.

Cap. VI. *De II[a] Declinatione item de Heteroclitis.*

Altera Declinatio est Fœmininorum, in ָה scil. & ת heemantivo desinentium.

Generis ANOMALIA. Sed Numeralia cardinalia à tribus ad decem hìc sunt masculea; ut שְׁלֹשָׁה m. &c. Item hæc alia, פֶּחָה & חֲלֻכָה & מוֹרָה *novacula*. Communia verò אֲדָמָה מְאֵרָה; itemque נְחֹשֶׁת & שְׁלֹשָׁה.

Finis ָה in obl. sing. fit ַת; ut אֲמָה אֲמַת, צְדָקָה צִדְקַת, מֵאָה מְאַת.

Rectus pluralis fit ה, mutato in ות: ut נְגִינָה pl. נְגִינוֹת. Sic cum penultimo (.)& (..) puro צְדָקָה מֵאָה מֵאוֹת, צְדָקוֹת.

Nomina antè pura cum (..) br. (.) aut (..) sub literâ primâ, puncto isto detracto sequens (.) punctumve raptum in (.) dilatant, ut חֶלְקָה, שִׂמְלָה שְׂמָלוֹת נַעֲרָה נְעָרוֹת, חֲלָקוֹת.

Duali pro ה, est תַיִם: ut שָׂפָה שְׂפָתַיִם.

Finis ת monosyllaborum manet in plurali; ut חָנִית חֲנִיתוֹת &c. Aliorum verò excidit: in quibus, finis ית. & ות ita flectuntur, תַּחְתִּית תַּחְתִּיּוֹת מַלְכוּת מַלְכִיּוֹת.

A Penacutis fit puncti penultimi in (.) mutatio: ut כֹּתֶרֶת כֹּתָרוֹת.

Obliquus pluralis, ות servato, communem penultimi (.) & (..) anomaliam admittit; ut צִדְקוֹת תּוֹעֵבוֹת תּוֹעֲבוֹת. צִדְקוֹת.

In Heteroclitis, non modò obliquus numeri cujusvis, sed etiam rectus pluralis & dualis nonnunquam occurrit animalòs factus: cujus observatio studioso ipsi, brevitatis ergò, meliùs relinquitur.

Sunt deinde nonnulla aliquo numero defecta Plurali, ut שְׁאָר תֵּבֵל &c. Singulari, ut תּוֹלִים כְּלָיוֹת &c. Quædam tantùm dualia, ut מַיִם &c.

Multis porro juxta unam declinationem terminatis est pluralis alterius: ut אֱלוֹהַּ אֵלִים. אֶבֶן אֲבָנוֹת &c.

Haud pauca insuper utroque modo flectuntur

ut הֵיכָלִים הֵיכָל & הֵיכָלוֹת , אֵימוֹת אֵימָה & אֵימִים &c.

Luxuriantium denique, non in eodem solùm genere, sed etiam diversis, major est hìc copia quàm apud Latinos aut Græcos.

Cap. VII. *De Pronomine.*

Pronomina seperata simulque numero ac genere integra sunt tria.

S. { הוּא m. *ille*, הִיא f. ; אַתָּה m. *tu*, אַתְּ f. ; אֲנִי & אָנֹכִי c. *ego*. }
Pl. { הֵם & הֵמָּה m. הֵן f. ; אַתֶּם m אַתֵּן & אַתֵּנָה f ; אֲנַחְנוּ & נַחְנוּ c. }

Defecta finita duo: Singulare tantùm זֶה rariùs זֹה m. *hic* vel *iste* זֹאת vel זֹה aut זוֹ f. זוּ c. Plurale duntaxat אֵלֶּה apocopè אֵל c. *hi* vel *isti*, *& hæ* vel *istæ*.

Infinita duo: Relativum אֲשֶׁר contractè שֶׁ qui *a, od* & plur. item *qui, a, a*. Interrogativum personæ מִי *quis* aut *qualis?* &c. rei מַה מֶה & מָה *quid* vel *quantum?* &c.

Ex seperatis denique variè contractis fiunt Affixa seu inseperata. Antè adhærentia duo, Articulus demonstrativus הַ & Relativum שֶׁ: quod utrumque literæ sequenti imprimit dagesh, ut הַדָּבָר שֶׁלִּי.

I 2.

		3ª.		2ª.		1ª.	
S.	m.	נוּ הוּ ו	Pl. הֶם ם	S. ךָ	Pl. כֶם	S. נִי י	Pl. נוּ
	f.	נָה הָ הּ	הֶן ן	ךְ	כֶן		

Hæc autem quibus cum orationis partibus & qua ratione collocantur, item quomodo cum quibusdam quomodo cum aliis significant, alio in posterum loco, Cap. scil. XVII°. docebitur.

Cap. VIII. *De Verbo.*

VErbo finito Tempus non est hìc nisi Præteritum & Futurum; in quo utroque, Persona significatu 3ª est flexione vox 1ª; contrà, 1ª seu de se loquens ultimum locum occupat.

Præteritum unum cuncta Latinorum tria comprehendit; ut פָּקַד *visitavit*, *abat*, *averat*: à cujus Themate voceve primâ sua fit tum fœminea, ultimâ vocali, præter (ְ.) detractâ, tum etiam eodem modo pluralis, quæ semper est generis communis, addito ו. Reliquæ personæ in VI. fines heemantivos flectuntur, (ַ) in verbis perfectis *i.* dissyllabis literâ mobili finitis, antegresso: sing. nempe 2ª masc. in תָּ, fœm. in תְּ, & 1ª in תִּי; pluralis verò 2ª m. in תֶּם, f. in תֶּן, & 1ª in נוּ, uti Cap. proximo videbitur.

Futurum autem est duplex.

Ium. Imperativum à Præterito factum: cui est sola

sola 2ª persona, ut פְּקֹד *visita.* A cujus item voce primâ flectuntur sua fœm. & plur. masc. non solùm ultimâ deniptâ vocali, sed etiam subjuncto, priori scil. י, alteri verò ו: at pluralis fœm. duntaxat assumit נָה. Purè autem Passivæ conjugationes hoc tempore carent.

IIum. Indicativum, quod item Optativum & Potentiale esse queat, & in tertiis personis primaq; plurali quoque Imperativum: ut יִפְקֹד *visitabit* & *visitet*. Fit autem à Fut. Io. aut si id desit à Præterito, præpositis tantùm literis אֵיתָן: è quibus scil. 3ª m. accipit י, 1ª sing. א, plur. נ, reliquæ verò ת; adeo ut sing. 3ª f. & 2ª m. fiunt similes sensu duntaxat distingendæ, ut item 3ª & 2ª f. plurales.

Accentu continuò manente, manet etiam, quæ fuit anteà, longa vocalis: ut יָכֹלְתָּ יָכֹל, sic הֵסֵב תְּסִבֶּינָה: nisi finis cummunior (ַ) redeat, ut בֵּן בָּנִיתָ פִּקֵּד פִּקַּדְתָּ, aut in longam affinem fiat mutatio, ut הִפְקִיד הִפְקַדְתִּי.

Præteritum autem & Fut. II ἀοείστως, i. indefinitè (quod sæpe fit) sumpta, tempus etiam Præsens includunt: ut הָלַךְ *ambulat*, Psal. 1. 1. יֶהְגֶּה *meditatur*, v. 2. i. e. semper vel tempore quocunque.

Utriusque porro temporis personæ ו vel י. terminatæ possunt accipere ן paragogicum; ut פָּקְדוּן תִּפְקְדוּן, תִּפְקְדִין.

Infiniti vox est unica pro omnibus: ut פָּקֹד vel פְּקֹד *visitare, avisse, aturum esse, andi do dum, atum atu.*

Hoc

Hoc item & Fut. utrumvis sæpe sumunt ה paragogicum: ut פִּקְדָה אֲבָרְכָה שִׁלְחָה.

Participia neq; sunt plura quàm Præsens & Præteritum: nisi quod Præsens futuri quoque in *rus* significationem sæpe induit, ut פּוֹקֵד *visitans aturus* פָּקוּד *visitatus*. Participia item passiva quandoque naturam obtinent participialium in *dus* seu verbalium in *bilis*: ut נִפְקָד *visitatus andus* seu *abilis*.

Utriusque porrò Participii vox sing. fœm. potest etiam desinere in ה penacutum: ut פּוֹקְדָה vel פּוֹקֶדֶת; excipe duntaxat Particip. Præterit. in I. (quæ Cap. proximo sequitur) Conjugatione *Kal* dicta, quod non admittit nisi ה ָ. Participio autem præterito verba neutra prorsus destituuntur.

Frequens insuper est significatûs Temporum inter se *Enallage*: Cujus exempla melius in lectione observari quàm hìc dari possunt.

Conjugatio denique Verbi vel Levis est vel Gravis; cujus utriusque est vox porrò Activa & Passiva. Levis est, quæ à dagesh in media radicali est immunis. Atque hæc rursus duplex: Prior, cujus thema cõmuniter exit in (ָ) & proximo nunc Cap. incipit,

---

Cap. IX. *De I^a Conjugatione Levi.*

COnjugationis prioris Levis vox Activa est Pura simplicisque ferè significationis: unde *Kal*, i. levis κατ' ἐξοχὴν appellatur: ut פָּקַד *visitavit*. Flectitur autem sic.

Præ-

Præteritum.

Sing. { פָּקַד פָּקְדָה / פָּקַדְתָּ פָּקַדְתְּ / פָּקַדְתִּי } Pl. { פָּקְדוּ / פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּן / פָּקַדְנוּ }.

Item est finis rarior (..) identidèm tamen flexus, ut לָבֵשׁ לָבְשָׁה לָבַשְׁתָּ &c. & rarissimus ו qui per se flectitur; ut יָכֹל יָכֹלְתָּ יְכָלְתֶּם &c. A נָתַן est נָתַתָּ נָתַתִּי &c. & breviùs תַּתָּה &c.

Futurum I.

S. פְּקֹד פִּקְדִי Pl. פִּקְדוּ פְּקֹדְנָה.

Et cum fine (.) ut שְׁכַב. At utrumque finem ה paragogicum ita detrahit, פָּקְדָה שִׁכְבָה.

Inchoata ', non ante צ, sunt hìc suâ primâ defecta cum fine (..) ut שֵׁב à יָשַׁב: quæ imitatur quoque הָלַךְ ut לֵךְ. Sed cum media צ, itemque sæpius Inchoata נ, cum (.): ut צַב à יָצַב & גַּשׁ à נָגַשׁ. Sed à נָתַן semper est תֵּן, Quibus adde קַח à לָקַח.

Futurum II.

S. { יִפְקֹד תִּפְקֹד / תִּפְקֹד תִּפְקְדִי / אֶפְקֹד } Pl. { יִפְקְדוּ / תִּפְקְדוּ } תִּפְקֹדְנָה / נִפְקֹד }.

Hìc item fines alii isti qui in Fut. I°. ut יִשְׁכַּב &c.

Inchoata א sæpiùs prioris syllabæ puncta in ו contrahunt & in (.) vel (..) terminantur: ut יֹאמַר vel יֹאמֵר, at 1ª sing. א radicis abjicit, ut אֹמַר &c.

Inchoata ' non ante צ, itemque הָלַךְ, suam literam defectam (..) puro compensant; ut יֵשֵׁב &c. Raro sumunt dagesh in mediâ ad formam נ inchoatorum, ut אֶצּוֹר pro אֶצֹּר, cum fine analogo ו &c.

Infinitum.

Infinitum.

פָּקוֹד & nonnunquam פְּקוֹד. Item in (ַ) ut שְׁכַב
Defectiva hìc, assumpto ת, fiunt penacuta: u
נַחַת גֶּשֶׁת שֶׁבֶת: at à נָתַן fit תֵּת, &c.

Particip Præs. | *Particip. Præterit.*
פּוֹקֵד. | פָּקוּד.

Atque sic dictum est de *Kal.* Quâ priùs ad un-
guem perceptâ, sequentium formarum cunctarum
utpote haud secùs quàm hæc personas suas flecten-
tium, primas duntaxat cujusque temporis voces p-
ni erit necesse.

Porrò, posthâc Infinitum semper est formà pro-
sus idem cum prima voce Fut. I. Quare id quoq-
deinceps, nisi ubi Fut. I. desit, omittitur, seu
voce ista intelligendum relinquitur.

Tres denique nunc proximè venturæ formæ,
item omnium ultima, sunt singulæ antè heema-
tivæ: in quibus Formativa litera temporis semp-
extrudit Characteristicam conjugationis, ejus t-
men puncto ad se assumpto.

His ita generali hoc loco præmonitis; nunc v-
nit τῦ *Kal* Vox Passiva (à veteri Paradigmate פָּעַל
dicta *Niphal:* quæ fit præposito נ, ut *Præterit.* נִפְקַד
visitatus est vel *fuit.* *Fut. I.* הִפָּקֵד. *II.* יִפָּקֵד. *Part.*
Præs. נִפְקָד.

In Fut. & Infin. Inchoata י cum mediâ no-
primam mutant in ו: ut הִוָּשֵׁב יִוָּשֵׁב. Porro
suo ה passim hìc deficit, ut נִתַּע, &c.

Cap. X *De IIa Conjugatione Levi.*

Altera Conjugatio Levis fit proposita ה: sub quo Activa habet (.) & finem (ִי.) unde *Hiphil* vocatur, geminam ferè significans actionem. ut *Præterit.* ירדה. הִפְקִיד *visitare fecit. Fut. I.* הַפְקֵד יְרִי. *II.* יַפְקִיד *Partic. Præs.* מַפְקִיד.

Hîc יָנַח & יָקַף primam mutant in dagesh, ac si media esset צ; ut הִנִּיחַ הִקִּיף.

Vox Passiva cum (ָ) br. sub ה & fine (ַ) dicitur *Hophal:* ut *Præterit.* הָפְקַד. *Fut. I.* deest. *II.* יָפְקַד *Infin.* הָפְקֵד *Partic. Præt.* מָפְקָד.

Ubi passim Inchoata ' non ante צ, id mutant in ו, ut הוֹשַׁב: at cum media צ, & Inchoata נ, pro (ָ) br. habent (ֻ) ut הֻצַּב הֻגַּשׁ.

Cap. XI. *De Ia Conjugatione Gravi.*

Conjugatio Gravis est quæ dagesh in media radicali vel aliquo æquivalente quasi oneratur. Estque item duplex, Pura & Heemantiva. Quarum prioris vox Activa, cum (.) sub initio & fine (..) appellatur *Piel*, quâ actio ferè intensa significatur: ut *Præterit.* פִּקֵּד *pervisitavit*, i. diligenter, penitùs, accuratè, frequenter id fecit. *Fut. I.* פַּקֵּד. *II.* יְפַקֵּד *Partic. Præs.* מְפַקֵּד.

Est item Præteriti finis (ַ) ut אִבַּד & rarissime (ֶ) ut דִּבֶּר.

Huc

Huc pertinet quoque forma *Poel* pro dagesh obtinens ו, ut פּוֹקֵד &c. Et Quadrata, cui loco dagesh est aliqua litera quarta, ut כִּרְסֵם &c.

τῶ *Piel* Passiva sub prima habens ( ) finemque (dicitur *Pual*: ut *Præterit.* פֻּקַּד. *Fut. I.* deest יְפֻקַּד. *Infin.* פֻּקּוֹד. *Partic. Præs.* פֻּקָּד *Præt.* מְפֻקָּד

Cap. XII. *De II[a] Conjugatione Gravi.*

Altera Conjugatio Gravis (omniumque ultim est è syllaba הִתְ Heemantiva, actionemq plurimùm significat reciprocam. Cui sub pri radicali est (ַ) & finis idem cum *Piel* unde form tur; nomen ergo obtinens *Hithpael*: ut *Præter* הִתְפַּקֵּד *visitavit sese.* *Fut. I.* item יִתְפַּקֵּד. *II.* פַּקֵּד *Partic. Præs.* מִתְפַּקֵּד.

Primâ דטת, est hìc formativæ ת in dagesh mu tio: ut הִדַּבֵּר &c. primâ item י aut נ raro, ut הִנַּבֵּאתִי.

At primâ סצש sæpeq; ז, fit Metathesis, ut הִשְׁתַּמֵּר aliquandoq; τῶ ת in ט migratio, ut הִצְטַדֵּק.

Inchoata י mutare id possunt in ו, ut הִתְוַדַּע.

Fit denique etiam *Hithpoel* & forma Quadr ut הִתְפּוֹקֵד הִתְמַהְמֵהַ. Atque sic de Verbo A logo fuit dictum.

CAP. XIII. *De Verbis Monosyllabis*.

VErba Anomala vel sunt Monosyllaba vel literâ quiescente, א aut ה, finita.

Monosyllaba nempe Simplicia & Geminata; posteriora tamen frequenter manent integra; imò in utraque Conjugatione Gravi omnino sunt analoga, item in utroque *Kal* participio.

In Levi, utriusque Monosyllabi flexio simul sequitur: ubi, Præteriti 2æ & 1æ personæ, præter simplicium *Kal* & *Hophal*, incrementum ו inter radicem & fines heemantivos accipiunt. Geminatorum porrò Futuri pluralis fœminea sibi interponit (ֵי) ut בָּן vel בִּין *intellexit*. סָבַב *Circuivit*.

KAL.

Præterit.

S.	בָּן בָּנָה	S.	סַב סַבָּה.
	בַּנְתָּ בַּנְתְּ		סַבּוֹתָ סַבּוֹת.
	בַּנְתִּי		סַבּוֹתִי.
Pl.	בָּנוּ	Pl.	סַבּוּ.
	בַּנְתֶּם בַּנְתֶּן		סַבּוֹתֶם סַבּוֹתֶן.
	בַּנּוּ vel בַּנְנוּ		סַבּוֹנוּ.

Fut. I.

S.	בּוֹן בּוֹנִי	S.	סוֹב סוֹבִּי
Pl.	בּוֹנוּ בּוֹנֶּנָה	Pl.	סוֹבּוּ סְבֶּינָה

Fut. II.

S.	יָבוֹן תָּבוֹן	S.	יָסוֹב תָּסוֹב.
	תָּבוֹן תָּבוֹנִי		תָּסוֹב תָּסוֹבִּי.
	אָבוֹן		אָסוֹב.

Pl. { תְּבוּנֶנָה { יְבוּנוּ תְּבוּנוּ נָבוּן	Pl. { תְּסֻבֶּינָה { יְסוּבּוּ תְּסוּבּוּ נָסוּב

Infinit. idem cum voce prima Fut. I. ut סוּב
Simplicium *Partic. Præs.* בָּן. *Prat.* כּוֹן.

NIPHAL.

Præterit. נָבוֹן נְבוּנָה נְבוּנוֹתָ &c. *Fut I.* הִכּוֹן *II.* יִכּוֹן *Partic.* נָבוֹן.	*Præterit.* נָסַב *Fut. I.* הִסֹּב *II.* יִסּוֹב *Partic.* נָסָב.

HIPHIL.

Præterit. הֵבִין הֵבִינָה הֲבִינוֹתָ &c. cujus 2ª & 1ª personæ possunt etiam regulariter flecti, הֵבַנְתָּ &c.	*Præterit.* הֵסֵב הֵסֵבָּה הֲסִבּוֹתָ &c. *Fut. I.* הָסֵב *II.* יָסֵב *Partic.* מֵסֵב.

Monosyllabis porrò simplicibus ־ִי per tota hanc conjugationem sæpè deficit: ut הֵבִן pro הֵבִין &c.

HOPHAL.

Præterit. הוּבַן הוּבְנָה הוּבַנְתָּ &c. *Fut. II.* יוּבַן *Infin.* הוּבַן *Partic.* מוּבָן.	*Præterit.* הוּסַב הוּסַבָּה הוּסַבּוֹתָ &c. *Fut. II.* יוּסַב *Infin.* הוּסַב *Partic.* מוּסָב.

In forma Gravi, simplicia quoque interdum f… unt analoga: ut קִיֵּם à קוּם. Crebriùs vero anoma… in *Poel* 3ª scil. radicis repetitâ, ut כּוֹנֵן, quæ passiv… sumpta sæpiùs exit in (ַ) כּוֹנַן. Similiter ergo faci… unt *Hithpoel*, ut הִתְבּוֹנֵן. Sic quoque Geminata, u… סוֹבֵב הִתְסוֹבֵב.

Cap. XIV. *De Finitis* א & ה.

FInitorum א ac ה anomalia communis est quintuplex: 1. Ultimum (ָ) vocum primarum præteriti producunt: ut מָצָא *invenit* גָּלָה *revelavit*. 2. Secundæ primæque personæ præteriti, extra *Kal*, flectuntur per (ֵ) ut נִמְצֵאתָ הִגְלֵיתָ. 3. Futuri penultima in plurali fœm. est ubique (ֶ) ut תִּמְצֶאנָה תִּגְלֶינָה. 4. Infinito potest addi ת, ut מְצֹאת מְצֹא מְצֹא & גְּלֹה גְּלוֹת. 5. Fines inter se commutant; ut צָמִית à צמא, contrà, אָתָנוּ ab אָתָה.

Specialis item est anomalia seu alteri duntaxat generi peculiaris; Finitis nempe

א	ה
1. In Præt. *Kal* 2æ & 1æ personæ flectuntur per (ָ) ut מָצָאתָ. 2. Ult. ו fut. mutant in (ָ) item (ָ) producunt, ut יִמְצָא מָצָא. 3. Partic. fœm. ת finitum contrahunt in (ֵ) ut מוֹצֵאת & breviùs מֹצֵאת pro מוֹצֵאֶת.	1. Prima vox Præt. pro fine (ֵי) aut (ֵ) vult (ָ) ut הִגְלָה גָּלָה. 2. Tertia fœm. præter. fit ubiq; ut גָּלְתָה pluralis ut גָּלוּ. 3. Personæ 2æ & 1æ Præt. *Kal* flectuntur per (ִי) ut גָּלִיתָ. 4. Futuri plur. fœm. post (ֶ) accipit י, ut (jam suprà) תִּגְלֶינָה. 5. Fut. Ii finis in

Kal fit (ֶ) ut יִגְלֶה. 6. Fut. IIi finis passim, ut item Participii cujusque est (ֶ) ut יִגְלֶה גּוֹלֶה; nisi quòd Partic. Præt. *Kal* pro ה habet י ut גָּלוּי. 7. Infinitum, etiam ultra *Kal*, æquè admittit finem ו, ut הִגָּלֵה vel הִגָּלוֹת. 8. Denique, Futurum, præter Ium

Kal & *Niphal* itemque præter *Hophal* & *Pual*, sæ
apocopatur: ut in *Kal* יגל vel יגל pro יגלה,
contractiùs ut תבך & יפת, in *Niphal* יגל, *Hiphil*
יגל & breviùs ut יפת, *Piel* יגל, גל, sic *Hithp*
התגל יתגל.

Cap. XV. *De Particulis affixis.*

PRæter pronomina ista affixa suprà in Cap. VI
dicta, sunt etiam in Particulis aliæ quædam
teræ vocibus in Syntaxi consignificantes, nec
adhærentes.

Antè scil. Interrogativum ה *an, num?* Copul
&, etiam. Tres nunc adverbia nunc præpositio
prout seu verbis Infinitis seu Nominibus præfig
tur, ב *in, cum, quum,* &c. כ *juxta, secundùm, circi*
quasi sicut, &c. ל *de, ad, in-ad, propter, pro, eò*
&c. Quibus addenda quoque מ ex seperata pr
positione מן concisa, *a, ab, de, e, ex, præ, magis quà*
&c. literæ cui præponitur imprimens dagesh,
מכסף. Quæ IV posteriores vulgo vocantur liter
בכלם. Ponè denique affixa est una, ה, nempe lo
cale, *ad, in, versùs,* &c.

Literæ ובכלב nomini אדני præfixæ, illud ejus (
spoliant: ut ואדני &c. quomodo quoque ante יה
lectum אדני vim suam exercent, ut ליהוה &c. Cu
nomine אלהים & Infinita אמור punctorum cras
efficiunt, ut באלהים לאמור.

Harum

Harum inſuper tres, כלב, ſæpius extrudunt ה, ſive articulum, ſive infiniti *Niphal* & *Hiphil*, ejus tamen punctum ad ſe aſſumentes: ut בֶּהָדָר pro בְּהֶהָדָר לֵאלֹהִים pro לְהָאֱלֹהִים כַּמּוֹץ pro כְּהַמּוֹץ: ſic בִּכָּשְׁלוֹ pro בְּהִכָּשְׁלוֹ לֵרָאוֹת pro לְהֵרָאוֹת לַפְקִיד pro לְהַפְקִיד.

Poſtremò, ל & ו ante voces monoſyllabas & diſſyllabas penacutas ſunt frequenter cum (ָ) ut לָבֹן וָפַחַד.

Speciatim porro ו copula ante literas Labiales בומף & ante (ְ) fit וּ compendiò pro וְ & ſic legenda: וּבֵן וּדְבַשׁ.

Atque hæc cum Verbi præterito conjuncta ſæpe ejus ſignificationem mutat in futurum, quoties nempe aliud præteritum non præceſſerit: quo accidente, ſing. 2ª m. & 1ª accentus ad ultimam detruditur: ut וּבָחַרְתָּ וְשָׁמַעְתִּי. Finita tamen א ſemper, item ה ſæpius accentum loco in proprio retinent: ut וְקָרָאתָ וְגָלִיתִי. Nonnunquam eadem accentus tranſlatio fit etiam in 3ª f. ut וְהִבְדִּילָה, item plurali, ut וְשָׂמוּ à שׂוּם.

Contrà, ו cum (ַ) dageſhq; ſequente, futuri verſivum eſt in præterit. ut וַיַּעַשׂ. Atque hic, conſonâ mobili futurum finiente, geminâque vocali longâ præcedente, accentus ſæpiſſime rejicitur ad penultimam: ut וַיֹּאמֶר וַיָּקָם ſive וַיֹּאמַר ו יָקוּם. Penultima denique brevis & dageſh raró fiunt longa vocalis: ut וַיֵּבֶר pro וַיִּבֶּל.

Cap.

Cap. XVI. *De Prosodia Syntactica.*

Virgula transversa ־א inter dictiones ducta dicitur *Makkaph*: estq; Hyphen seu euphonica vocum unio: Latinis similiter Græcisq; per ¯ vel ˘ expressa. Atque hæc lineola vocem præviam accentu spoliat: unde (..) & ֻ, sequente literâ mobili, ante ־א corripiuntur, ut ־אֶל & ־כָּל; nisi per Metheg retineantur, ut קָ֯ב־וּבְחֵיכֶם. Priore porrò dictione in הָ, הֶ vel הֵ desinente, posterioris litera prima (dageshabilis), dageshatur ut עֲשֵׂה־לִּי, מַה־טּוֹב, וְה־לְּךָ.

Ad concursantium accentuum cacophoniam tollendam, ante vocem monosyllabam vel dissylabam penacutam dictionis acutæ cum vocali penultimâ longa & pura accentus ad penultimam (sicut suprà Cap. XV.) rejicitur; ut הֵשֶׁב לִי pro הָשֵׁב, sic קָרָא לַיְלָה pro קָרָא. Vox quoque penacuta in (.) nudum, הָ vel הֵ finita, sæpe primæ sequentis dictionis literæ (sicut ־א supra) dagesh euphonicum imprimit: ut יָלְדָה בַּת, עֹשֶׂה לְּךָ, עָשִׂיתָ קְּעָרוֹתָיו.

Accentualium notularum, quæ in Bibliis sacris sunt permultæ, nonnullæ usu in Grammatico præter vim syllabas elevandi, simul quoque sententias earumque clausulas & membra (sicut puncta apud Latinos) distinguunt. E quibus, IV præcipuè Pausarum nomen obtinent officioque defunguntur, eæ scil. sitæ in literâ summâ II[æ] א֗ *Rbia* (,) comma. א֔ *Zakeph* (;) semicolon; totq; in imâ

א *Athnah* (:) colon, :א *Silluk* (.) periodus, finis versus.

Pausæ denique sæpissimè hæ, aliquandoq; ex accentibus distinguentibus alii, non solum in (.) producunt (.) ut פָּקָד דָּבָר בָּיִת יָרִים נָעַר & (..) ...im. nominum penacutorum, ut אֶרֶץ, extra pausam פְּקַד דְּבַר &c. sed etiam (.) (..) aut (..) in (..) dilatant, ad quod porrò se movent, scil. ante affix. ךָ ut דְּבָרֶךָ & in nominibus monosyllabis ' finitis, ubi etiã (..) fit ךָ, ut כֶּלִי עָנִי extra pausã כְּלִי עֲנִי דְּבָרֶךָ. Quæ imitantur item futura verborum חָיָה & חָיָה apocopata, ut אֶחִי יְחִי extra pausam אֱחִי יְחִי. Postremò, in præteritorum futurorumq; vocibus ה, ו aut ', terminatis (.) punctumve raptum sub media radicali redit in vocalem unde exierat, (..) porrò (uti suprà) pro ducto, accentúque ad vocalem istam retracto: ut פָּקָדָה פָּקָדוּ תִּפְקֹדִי extra pausam פָּקְדָה פָּקְדוּ תִּפְקְדִי à פָּקַד פָּקֹד תִּפְקוֹד.

Cap. XVII. *De Voce Particulaque cum Pronomine affixo conjunctâ.*

Articulo ante gutturalem kametsatam sæpe est (..) ut הֶחָסִיד.

Verbi præterito præpositus significat שֶׁ, ut הַהִפְקִיד *qui visitavit.*

Ponè affixa cum nomine valent vel genitivos primitivorum vel possessiva. Si autem nomen sit Dip-

tôtum, h. e. casu varietur, cujusvis sit numeri, no- nisi obliquo affixa junguntur. Cuilibet porro nu- mero communia sunt sex, ךָ ךְ כֶם כֶן י נִי. Singula- vero peculiaria quatuor, וֹ, הָ, ם, ן. Pluraliq- (aut duali) tot, ו הָ הֶם הֶן: ubi porro, ante affi- singularia mutatur extremum (..), ejus tamen ' ma- nente sui numeri indice; ut

טוּר *Ordo.*		טוּרֵי *Ordines.*	
טוּרוֹ	טוּרָם	טוּרָיו	טוּרֵיהֶם
טוּרָהּ	טוּרָן	טוּרֶיהָ	טוּרֵיהֶן
טוּרְךָ	טוּרְכֶם	טוּרֶיךָ	טוּרֵיכֶם
טוּרֵךְ	טוּרְכֶן	טוּרַיִךְ	טוּרֵיכֶן
טוּרִי	טוּרֵנוּ	טוּרַי	טוּרֵינוּ

Singularis tamen nominis (,) ultimum & (.) post (,) manent, nisi ante כֶם & כֶן: ut דָּבָר דְּבָרוֹ דְּבַרְכֶם &c. Sic צְדָקָה צִדְקָתוֹ צִדְקַתְכֶם &c. item זָקֵן זְקֵנוֹ זְקַנְכֶם &c.

Sed (..) ultim. non post (,) (sicut in numero plu- rali) detrahitur, præterquam ante ךְ כֶם & כֶן cum quibus corripitur: ut כּוֹרֵם כּוֹרְמוֹ כּוֹרֶמְךָ כּוֹרֶמְכֶם &c.

Finita הֶ pro ו & הָ, fere sumunt הוּ & הָ: ut מִקְנֶה מִקְנֵהוּ מִקְנָהּ. At שֶׂה שֵׂיוֹ & שֵׂיהוּ, item פֶּה פִּיו & פִּיהוּ. Sic etiam אָב, אָח *frater* & חָם *so- cer*: ut אָבִיו & אָבִיהוּ, sed cum כֶם & כֶן (.) detra- hitur, ut אֲבִיכֶם &c.

Monosyllaba cum (..), id detrahunt, ut דְּבַשׁ בַּר בָּרִי, דִּבְשִׁי.

Penacuta cum penultimo (..) (..) vicario (..) aut ו, perinde hìc sua puncta variant ac in plurali obliquo; ut

, חֵפֶץ חֶפְצוֹ , מֶלֶךְ מַלְכּוֹ , נַעַר נַעֲרוֹ , בֶּגֶר בִּגְרוֹ
אֹהֶל אָהֳלוֹ , קֹדֶשׁ קָדְשׁוֹ , סֵפֶר סִפְרוֹ.

Plurali quoque numero penultimum (.) aut (..) retinet, nisi antè affixa mixtè syllabica quatuor, vulgo gravia dicta, ut דִּבְרֵיהֶם דִּבְרֵיו דִּבְרֵי דִּבְרֵךְ &c.

Fœminea pluralia post ות sumunt ', ut צִדְקוֹתֶיךָ צִדְקוֹתַי &c. ם, item & ן, sine ' admittunt, ut צִדְקוֹתָם & צִדְקוֹתֵיהֶם &c. Atq; sic de Nomine cum pronominibus ponè affixis dictum fuit.

Proximo ergo loco venit Verbum cum eisdem constructum. Ubi primùm sciendum, quod ea cum verbis aut activis aut infinitis passivis conjuncta valent primitivorum accusativos; cum neutris verò & passivis finitis, ellipsin præpositionis alicujus commodæ includunt. Deinde, exceptis tertiis, non collocantur nisi cum personis dissimilibus. Deniq; post fines ' & ו vocalis affixi abjicitur.

Analogiam τῆ Kal reliquæ item conjugationes, *Hiphil* & *Piel*, quòd ad affixorum susceptionem attinet, sequuntur: adeò ut Paradigma פָּקַד sufficiet pro omnibus.

Præteritum.

Cujus in *Kal* penultimum (.) per totum tempus detrahitur. In 3ª porrò sing. masc. finis (.) producitur, similiterque in eadem fœm. & plurali (:) ex isto (.) factum dilatatur in (.) Singularis autem 3æ & 2æ masc. affixa sunt specialia נִי, הוּ, & נוּ. Adeo ut פָּקַד cum affixis prorsus flectitur ad instar nominis דָּבָר: ut

פְּקָד

פָּקַד

הָ , פְּקָדוֹ vel הוּ	פְּקָדָם ן
פְּקָדְךָ ךָ	פְּקָדְכֶם כֶן
פְּקָדַנִי	פְּקָדָנוּ

Alii verò fines hìc manent: excepto (..) Pi
quod ficut nominis כּוֹכָם, detrahitur: ut דוֹ
vel הוּ &c. fed פְּקָדְךָ &c.

Monofyllaba in Hiphil (..) fub ה tollunt, Sim
plicia per ( ) ut הֵבִין הֱבִינוֹ &c. Geminata per(
ut הֵסֵב הֲסִבּוֹ &c.

Sed ה finita affixum וֹ non admittunt; ut הוּ
גְלָהוּ non גָלוֹ. Reperitur item גְלָךְ pro גְלָךָ.

פְּקָדָה

Hìc porrò ־ה fit ־ת (ut in nomine) ejufque (
ante quædam affixa corripitur, ante alia manet,
hìc videre eft.

פְּקָדַתְהוּ vel תוּ	פְּקָדָתָם vel תָם
פְּקָדָתָה vel תָהּ	פְּקָדָתָן vel תָן
פְּקָדַתְךָ תְךָ	פְּקָדַתְכֶם כֶן
פְּקָדַתְנִי	פְּקָדָתְנוּ

פָּקַדְתָּ

Hic finis תָּ ante וֹ & נִי abjicit (.); alibi verò
manet, affixi vocali fublatâ: ut

פְּקַדְתּוֹ פְּקַדְתָּהוּ vel הוּ	פְּקַדְתָּם ן
פְּקַדְתַּנִי	פְּקַדְתָּנוּ.

פְּקַדְתְּ & פָּקַדְתִּי

Quod utrumque cum fuis refpectivis affixis i-
dentidem conftruuntur fic

פִּקַּדְתִּיו ו	פִּקַּדְתִּיהוּ vel פִּקַּדְתִּיו ה
פִּקַּדְתִּיכֶם כֶן	פִּקַּדְתִּיךָ ךָ
פִּקַּדְתִּינוּ	פִּקַּדְתִּינִי

פִּקְדָה

פְּקָדוּם ו	פְּקָדוּהוּ הָ
פְּקָדוּכֶם כֶן	פְּקָדוּךָ ךָ
פְּקָדוּנוּ	פְּקָדוּנִי

פְּקַדְתֶּן & פְּקַדְתֶּם

פְּקַדְתּוּם ו	פְּקַדְתּוּהוּ הָ
פְּקַדְתּוּנוּ	פְּקַדְתּוּנִי

פָּקַדְנוּ

פְּקַדְנוּם ו	פְּקַדְנוּהוּ הָ
פְּקַדְנוּכֶם כֶן	פְּקַדְנוּךָ ךָ

Futurum I.

Ubi affixa sunt specialia ן, ם, נָּה, נּוּ. Finis autem holem detrahitur : ut

פְּקֹד

פָּקְדֵם	פָּקְדֵהוּ vel הוּ vel נּוּ
פָּקְדֵן	פָּקְדָהּ vel הָ vel נָּה
פָּקְדֵנוּ	פָּקְדֵנִי

Finis verò (.) producitur : ut שְׁמַע שְׁמָעוֹ. Reliquæ formæ temporis ipsius flexionem sequuntur : ut הַפְקֵד הַפְקִידוֹ פַּקֵּד פַּקְּדוֹ &c. Sic תֵּן תְּנֵהוּ &c. Finis item (.) in *Hiphil* & *Piel* pro (..) similiter variatur ; ut הַרְחֵק הַרְחִיקוֹ & שַׁלַּח שַׁלְּחוֹ, quomodo item in futuro secundo.

Monosyllaba quoq; temporis sui instar veniunt: ut בּוֹן בְּוֹנוֹ &c. Geminata, סֹב סֻבּוֹ vel cum (.) br. ut חָנֵּנִי Finita א retinent (.) ut מְצָא מְצָאֵהוּ.

פִּקְדִי

פִּקְדֵי

פִּקְדֵיהֶם ין	פִּקְדֵיהוּ הָ
פִּקְדֵינוּ	פִּקְדֵנִי

Sed à fine (.) tum persona hæc tum plur. m. fiunt similiter ut vox prima, שְׁמָעֻיהוּ &c.

פִּקְדוּנָה & פִּקְדוּ

פִּקְדוּם ז	פִּקְדוּהוּ הָ
פִּקְדוּנוּ.	פִּקְדוּנִי

Futurum II.

Cujus flexio est prorsus eadem, quæ prioris: nisi quod finis ־ duntaxat ante כֶן כֶם ־ךָ corripitur; ut

יִפְקֹד

ם vel יִפְקְדֵם	נּוּ vel הוּ vel יִפְקְדוּ
ין vel יִפְקְדֵן	נָּה vel יִפְקְדֶהָ vel יִפְקְדָהּ
יִפְקָדְכֶם כֶן	יִפְקָדְךָ יִפְקְדֵךְ
יִפְקְדֵנוּ	נִי vel ״ vel יִפְקְדֵנִי

Nec aliter תִּפְקֹד אֶפְקֹד נִפְקֹד. Ante affixa נִי ךָ הָ הוּ subinde occurrit נ epenthesis, ut יְבָרֲכֶנְהוּ pro הוּ &c. & נ in dagesh versum, יְבַעֲתַנִּי itemque aliquando in ךָ, ut יְכַכֶּה cum ה redundante pro יַכְּךָ & hoc à יַכֶּנְךָ pro יַכְּךָ.

A יִפְקְדִי est יִפְקְדִיהוּ &c. à יִפְקְדוּ item יִפְקְדוּהוּ. Sed ( ) ex fine (.) vel (.) redit in (.) ut יִשְׁמָעֻהוּ &c. Maneque aliquando Nun paragogic. unde voces cum ךָ & ךְ fiunt penacuta: ut יְשָׁנֶךְ & יְשָׁרְתוּנֶךָ.

Vocis תִּפְקֹדְנָה exemplum cum affixis non reperitur, nisi in forma vocis תִּפְקְדוּ, quale est תַּחְשְׁבֻנִי Job 19. 15.

Infinitum.

Infinitum.

Cum fine ו, prorſus imitatur futur. Ium; niſi quod affixa 3æ perſonæ pluralis ſunt communia; id eſt, duntaxat ם & ן. Porro, cum affixis ךָ כֶם כֶן vel prima thematis litera habet (.) & ſecunda (.) br. vel puncta eadem tranſponuntur: ut

פְּקוֹד

פָּקְדוֹ ־הּ	פָּקְדָם ־ן
פָּקְדְךָ vel פְּקָדְךָ ־ךְ	פָּקָדְכֶם ־כֶן vel פְּקָדְכֶם ־כֶן
פָּקְדִי vel ־נִי	פָּקְדֵנוּ

Finis (.) hic item detrahitur ut ו, ſed (.) primæ literæ communi more fit (.) ut שְׁכַב שִׁכְבִי. At cum cum ך producitur, & cum ־כֶם & ־כֶן manet: ut פְּתַחֲךָ פְּתַחֲכֶם &c.

Eſtque ה paragogicum in ת verſum, ut קָרְבַתְכֶם à קָרְבָה.

In *Hiphil* non junguntur affixa niſi cum fine hirik, ut הַפְקִידוֹ &c.

Defectiva primâ ' aut נ flectuntur ſicut nomina ejuſdem formæ: ut גֶּשֶׁת גִּשְׁתּוֹ & שֶׁבֶת שִׁבְתּוֹ ſic לֶכֶת לֶכְתּוֹ & דַּעַת דַּעְתּוֹ &c.

Monoſyllaba hic veniunt ut in Fut. Io. בּוֹן בּוֹנִי & סֹב סֻבּוֹ &c.

Infinitum denique *Niphal* ſic: הִפָּקֵד הִפָּקְדוֹ הִפָּקֶדְכֶם &c.

Participia.

Se prorſus habent ut nomina conſimilis formæ: niſi quod admittant etiam affixa ־הוּ & ־נִי. Singulari porro fœmineo non junguntur affixa niſi penacutæ formæ: ut פּוֹקֶדֶת פּוֹקַדְתּוֹ &c. Atque ſic tandem

tandem Verbi quoque cum pronominibus inſe-
ratis conjunctio fuit explicata.

Reſtant adhuc Particulæ, id eſt, partes orationi
indeclinatæ, Adverbia nempe & Præpoſitiones.
quibus, quæ ſunt nominibus formâ ſimiles, eoru
etiam cum affixis hiſce Syntaxin plerumque im
tantur: ut נֶגֶד נֶגְדוֹ, בִּגְלַל בִּגְלָלוֹ &c. Sed cum al
quibus pro ו & ה, ſunt ſemper נוּ & נָּה; ut הִ
אֵינֶנּוּ & אֵינֶנּוּ. Item הוּ æquè ac ו, ut הִנְּנוּ חִנְּנוֹ au
הִנֵּהוּ.

בִּלְתִּי abjicit ׳; ut בִּלְתּוֹ &c. Quinque verò ha
אֶל עַד עַל אַחַר & תַּחַת, aſſumpto ׳, obliqui plu
ralis formam induunt; ut אֵלָיו &c.

אֵת, cum, accipit dageſh, ut אִתּוֹ: ſed patient
nota, fit אוֹת, ut אוֹתוֹ &c. מִן, niſi cum הֵם & הֵן
aſſumit alterum מ: ut מִמֶּנּוּ &c. Tres denique in
ſeperatæ ſeu literæ nudæ, בכל, affixa item ſuſci
piunt: ut בּוֹ &c.

FINIS.

ERRATA.

PAg. 1. lin. 27. *proximè à ſiniſtra litera* כ *deeſt ſu
finalis figura* ך. p. 2. l. 3. *quidem* pro *quidam*. p. 7
l. 9. טְהוֹרִים pro טְהוֹרִים. p. 10. l. 15. מִקְדָּשׁ pro
מִקְדָּשׁ. l. 24. יְבָרֵךְ pro יְבָרֵךְ. p. 19. in ipſo fine
deeſt linea hæc tota, *Ponè verò conjuncta ſequuntur:
Perſona nempe*, p. 26. l. 16. הִזַּכֵּר pro הִזַּכֵּר cum
dageſh in ז.

ELENCHVS CAPITVM IN-troductionis præmissæ cum suis argumentis.